

2021-02-05

**Bemötande av inkomna synpunkter
från offentligt samråd om förslag
till ytterligare avräknings-
mekanism i enlighet med artikel
44(3) i kommissionens förordning
(EU) 2017/2195 av den 23
november 2017 om fastställande av
riktlinjer för balanshållning av el**

1 Inledning

Enligt artikel 44(3) i kommissionens förordning (EU) 2017/2195 av den 23 november 2017 om fastställande av riktlinjer för balanshållning av el har Svenska kraftnät möjlighet att utarbeta ett förslag på en ytterligare avräkningsmekanism åtskild från mekanismen för avräkning av obalanser. Av artikel 10.1 framgår att Svenska kraftnät ska genomföra ett offentligt samråd gällande förslaget under minst en månad. Nedan återfinns en redogörelse för detta samråd.

Konsultationen skickades per e-post till representanter för alla balansansvariga företag i Sverige och till representanter för Elmarknadsrådet den 20 oktober 2020. Samma dag offentliggjordes konsultationen på Svenska kraftnäts hemsida. Samrådet avslutades den 20 november 2020.

Under konsultationsperioden anordnade Svenska kraftnät en hearing för att ge aktörerna möjlighet till att diskutera kring och ställa frågor om förslaget.

När denna konsultation skickades ut lämnades samtidigt utrymme för synpunkter till ett annat dokument ”*Single Price Single Position, publication of common Nordic market design document*”¹. Synpunkter till det dokumentet har bemötts i ”*Nordic TSOs response to the stakeholder feedback to the Common Market Design*”² och nedan bemöts endast de synpunkter för ”*Konsultation av förslag till ny avgiftsstruktur för balansansvariga parter*”³ som gäller avgiftsstrukturen och frågor runt den.

Svenska kraftnät mottog sju skriftliga svar på konsultationen. De företag som svarat är Jämtkraft, Statkraft, Vattenfall, Markedskraft, Fortum, Uniper och Energiföretagen Sverige. Detta dokument innehåller en sammanställning av inkomna svar samt Svenska kraftnäts bemötande av dessa. I enlighet med artikel 10.6 har Svenska kraftnät beaktat inkomna synpunkter och det slutgiltiga förslaget har bearbetats med hänsyn tagen till dessa.

Detta bemötande av konsultationen offentliggörs på Svenska kraftnäts hemsida och lämnas samtidigt in till Energimarknadsinspektionen tillsammans med Svenska kraftnäts förslag på ytterligare avräkningsmekanism (även kallat ”*Svenska kraftnäts förslag till ytterligare avräkningsmekanism enligt artikel 44(3) i kommissionens förordning (EU) 2017/2195 av den 23 november 2017 om*”).

¹ <https://www.svk.se/siteassets/aktorsportalen/mot-svenska-kraftnat/konsultation-av-forslag-till-ny-avgiftsstruktur-for-balansansvariga/single-price-and-single-position--implementation-in-the-nordics-common-market-design-description.pdf>

² <https://nordicbalancingmodel.net/nordic-tsos-response-to-the-stakeholder-feedback-to-the-common-market-design/>

³ <https://www.svk.se/siteassets/aktorsportalen/mot-svenska-kraftnat/konsultation-av-forslag-till-ny-avgiftsstruktur-for-balansansvariga/konsultation-av-forslag-till-ny-avgiftsstruktur-for-balansansvariga.pdf>

fastställande av riktlinjer för balanshållning av el”) för balansansvariga parter med bilagor samt ett tillhörande förklarande dokument med bilagor.

Kommentar från Svenska kraftnät gällande intentionen med bristprissättning i enlighet med 44(3)

Svenska kraftnät har inte kunnat se att den funktion för bristprissättning som föredras i artikel 44(3) kan åstadkommas utifrån intentionen i regelverket. En intern utredning har genomförts gällande funktionen för bristprissättning och resultatet från utredningen medföljer som bilaga till detta dokument liksom till förslaget som Energimarknadsinspektionen ska godkänna. Bilagan innehåller Svenska kraftnäts syn på bristprissättning.

2 Konsultation av förslag till ny avgiftsstruktur för balansansvariga parter

Följande specifika frågor ställdes i konsultationen och redovisas separat nedan:

- Vad anser ni skulle vara en lämplig golv- och taknivå på obalansavgiften?
- Vilken typ av nordisk harmonisering av obalansavgiften föredrar ni, en fullt ut harmoniserad avgiftsnivå eller en harmoniserad golv- och taknivå?
- Vad är er syn på att införa en bristprissättningsfunktion som fullt ut ersätter dagens avgifter?
- Vad är er syn på att införa en avgiftskomponent kopplad till bristprissättning i tillägg till den föreslagna avgiftsstrukturen?

Vad anser ni skulle vara en lämplig golv- och taknivå på obalansavgiften?	
Aktörer som svarat	<i>Vattenfall, Jämtkraft, Statkraft, Uniper, Markedskraft</i>
Inkomna synpunkter	Golv- och taknivå bemöttes med blandande svar från aktörerna. Spridningen var stor, allt från de som kan tänka sig ett takpris till de som inte kan se avsikten med varken det ena eller det andra och några som ansåg att det är viktigast med en stabil avgift.
Svenska kraftnäts bemötande	Då det i de inkomna svaren inte finns en samstämmig önskan om en golv- och taknivå, kommer Svenska kraftnät inte att införa det nationellt.

Vilken typ av nordisk harmonisering av obalansavgiften föredrar ni, en fullt ut harmoniserad avgiftsnivå eller en harmoniserad golv- och taknivå?	
Aktörer som svarat	<i>Vattenfall, Jämtkraft, Markedskraft, Energiföretagen Sverige, Statkraft och Uniper</i>
Inkomna synpunkter	Mellan de aktörer som svarat på frågan råder samstämmighet att någon form av nordisk harmonisering bör finnas. Dock skiljer sig önskemålen åt, vad gäller omfattningen av harmoniseringen (gemensam golv- och taknivå, enbart gemensam taknivå eller en fullt ut harmoniserad obalansavgift i alla nordiska länder).
Svenska kraftnäts bemötande	När det gäller harmonisering av obalansavgiften i Norden kommer ett fortsatt nordiskt harmoniseringsarbete att utföras under Q1 2021. Svenska kraftnät kommer att meddela utkomst från det arbetet när det är genomfört. Detta kommer dock inte påverka föreslagna avgiftsstruktur.

Vad är er syn på att införa en bristprissättningsfunktion som fullt ut ersätter dagens avgifter?	
Aktörer som svarat	<i>Vattenfall, Jämtkraft, Markedskraft, Energiföretagen Sverige, Statkraft och Uniper</i>
Inkomna synpunkter	Ingen av de aktörer som svarat på frågan vill ersätta balansansvarsavgiften med en bristprissättningsfunktion .
Svenska kraftnäts bemötande	Svenska kraftnät föreslår ingen bristprissättningsfunktion i förslaget. Se även "Kommentar från Svenska kraftnät" (sista avsnittet i inledningsstycket i detta dokument) för mer information.

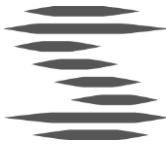
Vad är er syn på att införa en avgiftskomponent kopplad till bristprissättning i tillägg till den föreslagna avgiftsstrukturen?	
Aktörer som svarat	<i>Jämtkraft och Statkraft</i>
Inkomna synpunkter	Aktörerna som svarat vill inte ha en avgiftskomponent kopplad till bristprissättning. Flera av de andra aktörerna har indirekt svarat på denna fråga genom att de vill ha en förutsägbar avgift som ska vara lätt att föra vidare till slutkunderna.
Svenska kraftnäts bemötande	Svenska kraftnät har lyssnat till aktörernas synpunkter gällande både bristprissättningsfunktion och eventuell avgiftskomponent kopplad till bristprissättning. Svenska kraftnät kommer därmed endast att föreslå en avgiftsstruktur för godkännande till Energimarknadsinspektionen

2.1 Generella synpunkter och kommentarer

Den föreslagna avgiftsstrukturen med en grundavgift, obalansavgift, och veckoavgift stöds av merparten av de svarande aktörerna, nedan redovisas aktörernas synpunkter och kommentarer med bemötande.

Avgiftsstruktur	
	Inkomna synpunkter
Vattenfall	<i>Den föreslagna avgiftsstrukturen med en grundavgift, obalansavgift, och veckoavgift är en rimlig utgångspunkt för en nordisk enprisavräkning. Vattenfalls stödjer den föreslagna uppdelningen med en renodlad grundavgift som täcker de fasta avgifterna, samt en höjd obalansavgift för att bättre representera de rörliga kostnaderna.</i>
Markedskraft	<i>I grunden anser vi att föreslagen avgiftsstruktur är bra med likabehandling av producenter och konsumenter där man möter samma avgifter vid obalans. Det är svårt att argumentera för olika avgiftsnivåer för produktion och förbrukning när man går över till en-prisavräkning och därmed en totalbalans. Att grundavgiften bör vara lika för produktion och förbrukning kan man hitta argument som att det i dagens kraftsystem råder minst lika stora obalanser (om inte större) orsakade av volatil vindkrafts-produktion som osäkerhet i förbrukningsprognoser.</i>
Energiföretagen i Sverige	<i>Energiföretagen menar att avgiftsstrukturen bör utformas så att marknadsaktörerna har incitamenten att verka för att minimera systemkostnaden.</i>
Statkraft	<i>Statkraft støtter prinsippene bak forslaget til ny avgift og også den foreslått strukturen på avgiften. Vi er enig i at grunnavgiften skal baseres på de kostnadene som BRP'ene ikke kan påvirke. Dette vil blant annet være reserver som TSO'ene mener er nødvendig for å ivareta forsyningssikkerheten og som ikke kan tilordnes en av markedets aktører, såkalte kollektive goder. Vi mener således at reserver for å håndtere FCR, og kapasitet til aFRR og mFRR i liten grad forårsakes av den enkelte aktør. Dette er reservekapasitet som er nødvendig dels av hensyn til forsyningssikkerhet og dels av hensyn til valgt markeddesign med 1 times oppløsning noe som gir strukturelle/deterministiske ubalanser. Vi støtter at ubalanseavgiften skal dekke kostnadene SvK har og som ikke dekkes av grunnavgiften. Dette bør i all hovedsak være de kostnadene som BRP'ene kan påvirke.</i>
Uniper	<i>We do not think that the fee structure develops into a fair direction. If the reason for higher fees is the increase of costs for e.g. Ancillary services and</i>

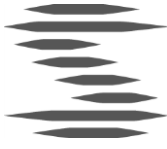

	<p><i>balancing following the polluter-pays principle it is hard to understand why dispatchable and reliable production units will pay fees just as high as intermittent generators or consumers. The system is heavily skewed towards the consumption side as the basic consumption fee will even fall with the proposed uniform level.</i></p>
Svenska kraftnäts bemötande	<p>Förbrukningsavgiften är idag dubbelt så hög som produktionsavgiften. Dessutom är dagens obalansavgift riktad mot förbrukning genom komponenten ”balanskraft för förbrukning”. Införandet av en position innebär att det inte längre blir någon skillnad mellan producenter och förbrukare och därmed ser Svenska kraftnät att också avgiften bör vara lika för produktion respektive förbrukning.</p> <p>Svenska kraftnät anser att den föreslagna avgiftsstrukturen ger en kostnadsriktig fördelning mellan kundkollektiven producenter och förbrukare samt mellan enskilda aktörer. Förslaget innehåller en enligt Svenska kraftnät kostnadsriktig fördelning mellan grund- respektive obalansavgift av den kostnad som avgiften syftar till att täcka.</p>
Fortum	<p><i>We thank SvK for providing examples on how the new fee structure impacts different types of market participants. We regret the additional cost base for production for the benefit of consumption, as this places additional burden on production in Nordic countries. We lack evidence that this shift in costs is following the polluter pays principle. We would want to have more examples on the end result with different fee levels in the appendix 1.</i></p>
Svenska kraftnäts bemötande	<p>Svenska kraftnät bedömer att föreslagen avgiftsstruktur uppfyller marknadsaktörernas övergripande önskemål om en rättvis och tydlig avgift.</p> <p>I appendix 1 finns angiven data som använts vid beräkningen för att aktörerna själva ska kunna göra andra beräkningar. Iaktta att beräkningen är en förenkling av verkligheten.</p> <p>Se även tidigare svar till Uniper.</p>

Andra synpunkter och kommentarer	
Inkomna synpunkter	<p><i>Fortum notes that according to EBGL such additional settlement mechanisms can be proposed but should be based on shortage pricing function and that any such proposal shall be approved by each NRA.</i></p>
Fortum	<p><i>Fortum cannot find either the shortage price function, costs nor further justifications in this proposal.</i></p>

Svenska kraftnäts bemötande	Genom att målsättningen är att undvika effektbristsituationer anser Svenska kraftnät inte att det är rimligt att ersätta balansansvarsavgiften med en sådan bristprissättningsfunktion. Införandet av en sådan funktion skulle innebära att Svenska kraftnät under normala år inte skulle erhålla några intäkter medan vid de få tillfällen som en bristsituation uppstår skulle verket behöva göra en mycket stor vinst. Det skulle medföra en avsevärd ekonomisk risk för Svenska kraftnät och orimligt höga och oförutsägbara kostnader för de balansansvariga parter som är underbalanserade vid de tillfällen som effektbrist uppstår. Hänvisar även till <i>"Kommentar från Svenska kraftnät"</i> (sista avsnittet i inledningsstycket i detta dokument).
Inkomna synpunkter Energi-företagen	<i>Energiföretagen välkomnar införandet av en prisavräkning vilket ger en ökad möjlighet för en marknadsbaserad och samhällsekonomisk effektiv balansering av kraftsystemet.</i>
Inkomna synpunkter Jämkraft	<i>Att ha olika avgifter för likvärdiga objekt i Norden skapar olika förutsättningar i konkurrens, att kostnaderna är olika för systemen på landnivå gör att det blir stor skillnad om man utgår från att vi har/skall ha ett nordiskt samordnat system med en marknad eller om vi skall ha individuella marknader per land. Så länge vi utgår från landnivå måste likvärdighet i konkurrens alltid värderas högst, deltar man i samma marknad och konkurrerar om samma bud så ger olika förutsättningar i avgifter olikheter i konkurrens.</i>
Inkomna synpunkter Statkraft	<i>I dag er det store nasjonale forskjeller i de avgiftene BRP'er må betale i det nordiske kraftmarkedet. Et forhold er at det er nasjonale forskjeller i de kostnadene som skal finansieres av BRP'ene, et større og mer uforståelig problem er at det også er forskjeller i hvilke kostnader som skal finansieres gjennom avgiften. For eksempel finansieres aFRR gjennom balanseavgiften i Sverige mens den i Norge finansieres over transmisjonstariffen. De store forskjellene gjør det felles nordiske kraftmarkedet mindre effektivt og kan også gi insentiver til å flytte ubalanser til det landet med de laveste avgiftene.</i>
Svenska kraftnäts bemötande	Svenska kraftnät är medvetna om att kostnadsfördelningen för stödtjänster ser olika ut i de nordiska länderna mellan nät- och systemkollektivet. Det pågår för närvarande inte något gemensamt harmoniseringsarbete i just den frågan, men Svenska kraftnät välkomnar fortsatt nordisk harmonisering.
Inkomna synpunkter Vattenfall	<i>Vattenfall önskar en tydligare beskrivning av hur hanteringen av så kallad "Flödande balanskraft" påverkar synen på möjliga utvecklingar.</i>
Svenska kraftnäts bemötande	Svenska kraftnät bedömer att kostnaderna för flödande balanskraft kommer minska då områdesbaserad balansering införs i det Nordiska kraftsystemet. Då hela balanseringsmodellen är under förändring behöver avgiftens

	ändamålsenlighet kontinuerligt ses över, givetvis fortsatt i samråd med marknadens aktörer.
--	--